

Tabasalu Muusikakooli kunstiklassi õppekava

Kinnitatud Tabasalu Muusikakooli direktori käskkirjaga 21.04.2008 a. nr.5-k

Õppeprotsess on korraldatud astmeti:

põhikool - noorem aste, 2 õppeaastat,
vanem aste, 3 õppeaastat;
lisa-aastad.

Õppeaasta kestab 35 õppenädalat, millest 2 nädalat moodustab õppepraktika.

1. Kunstikooli võetakse õpilased vastu konkursi alusel.

Põhiõppes toimub:

- loomevõimete kavakindel arendamine;
- loominguprotsessi seaduspärasuste ja etappide tundmaõppimine;
- kunstiteoste retseptsiooni- ja interpretatsioonivõimalustega tutvumine;
- aktiivse ja püsiva suhte loomine visuaalse kunstikultuuriga;
- tehniliste oskuste arendamine;
- professionaalse kunstihariduse omandamise settevalmistamine.

Vanema astme lõpetamisel antakse õpilasele põhikooli lõputunnistus.

2. Lisa-aastad on õpilastele, kes:

- on edukalt läbinud põhikooli;
- omavad eeldusi kunstiliseks tegevuseks ning on orienteeritud professionaalse kunstihariduse omandamisele;
- vajavad vanuse tõttu järjepidevat õpet kuni üleminekuni kutseharidusele.

3. Kunstikooli tunniplaan

Õppeained	Põhikool					Lisa- aastad
	I	II	III	IV	V	
	õ/a.	õ/a.	õ/a.	õ/a.	õ/a.	
	noorem aste		vanem aste			
Joonistamine	2	3	3	3	2	3
Maalimine	3	3	3	3	2	3
Kompositsioon	2	2	3	3	3	3
Skulptuur - vormiõpetus	2	2	2	2	2	
Kunstiajalugu	1	1	1	1		

1. Numbrid tabelis näitavad nädalatundide arvu.

2. IV õppeaastal tehakse lõputöö ja antakse lõputunnistused lõpetajatele ning tehakse valik V-le õppeaastale.

3. V õppeaastale võetakse õppima vaid parimaid õpilasi.

4. Tunniplaanis ette nähtud tundide üldarvust on 30% kaetud võimalusega kasutada modelle.

5. Õppepraktikal süvendatakse õpitut eri miljöös: looduspildid, linn jne.

AINEKAVA

JOONISTAMINE

Õpetuse eesmärgid:

Ainekava algab joonistamise tähtsuse selgitamise ja selles peituvate võimaluste avamisega. Esitatakse ülevaade inimesekujutava tegevuse ajaloolise arengu põhietappidest ja joonistamisest kui tasapinnalise kujutamise viisi alusest. Jätkatakse põhiliste joonistusvahendite, -materjalide ja -võtete tutvustamisega. Igal uuel etapil lisanduvad uued probleemid põhimõttel: kergemalt raskemale, lihtsamalt keerulisemale. Juba omandatud teadmisi ja oskusi kasutatakse keerukamate ülesannete lahendamisel. Korduste vältimiseks on igal kursusel nimetatud vaid need teemad, mis lülitatakse õppekavva esmakordselt.

NOOREMA ASTME AINEKAVA

I õppeaasta

Õppesisu

Graafiline märk ja selle omadused. Graafilise märgi tekitamise viisid. Märgi dünaamika, rütm ja väljendusrikkus. Tasapinnalise kujutamise spetsiifika. Ruumiillusiooni loomine.

Põhiliste joonistusvahendite, -materjalide ja -võtetega tutvumine. Paberiliigid, paberi valiku sõltuvus joonistusvahenditest ja töö kestusest. Paberi formaat, selle vastavus motiivile. Standardformaadid. Erinevate formaatide kasutamine. Püst- ja põikformaat. Pliiatsid ja nende märgistamisepõhimõtted. Süsi, sangviin, pastellid, kriidid jm. Joonistusvahendid. Kustutuskummid ja nende kasutamine joonistamisel. Suled ja tušš.

Õigete joonistamisharjumuste ja -võtete omandamine. Joonistamiskoha valik ruumis ja väljas. Distant objektist. Joonistustlaua (stafelei, kolmjala jm.) kasutamine. Joonistamine seistes ja istudes. Õige keha- ja käeasend. Käe harjutused. Küünarvarre, randme ja kämbla kasutamine joonistamisel. Käte surve teadlik reguleerimine. Nägemisväli ja pildipind. Käte ja silma koordineerimine. Lineaarsete suuna- ja suurussuhete määramine. Mõõtmisviisid ja -vahendid.

Joonte omadustega tutvumine. Joonte orientatsioon (vertikaal- ja horisontaaljooned, sirg- ja kõverjooned). Joonte kvaliteet. Joonetugevus väljendusvahendina. Pidev- ja katkendjoon. Joonlaua kasutamine.

Joonistuse ülesehituse aluste omandamine. Vaatepunkt - asukoht kujutatava suhtes ja selle valik. Kadreerimine. Silmapiiri määramine. Pildipinna jaotamine osadeks. Esemete ruumilise paiknemise analüüs ja ruumisuhete kujutamine tasapinnal. Joonistuse kompositsiooniline skeem. Parima paigutuse leidmine. Esemete paigutamine lehele (2-3 esemest koosnevad seadeldised). Esi- ja tagaplaan. Kattumise kujutamine. Lehe üla- ja alaosa. Elementaarsed perspektiiviseadused. Esemete kujutamine rakursis. Pealt- ja altvaade. Silmapiiri määramine. Ringi perspektiiv - ellips.

Lihtsamad üldistamisvõtted ja nende rakendamine. Esemete taandamine geomeetrilisteks algvormideks. Lihtsamate geomeetriliste vormide konstrueerimine ja kujutamine õigetes proportsioonides. Vormiharja märkimine. Üldistamine elementaarsel tasemel. Joonistus kui tervik.

Valguse ja varju kasutamine. Loomulik ja kunstlik valgus. Valguse suund ja tugevus. Üldine valguse ja varju vahekord. Omavari.

Visandamise alused. Skitseerimine. Kiire ja valikuline kujutamine. Joonvisandite spetsiifika. Olulise ja ebaolulise eristamine. Karaktersete tunnuste analüüs ja rõhutamine. Väljendusrikkuse saavutamise lihtsamad vahendid.

Joonte tüübid. Tegelikud ja illusoorseid jooned. Pindade lõikejooned. Joonstruktuurid. Viirutuste liigid. Joonekompositsioon. Heledad jooned tumedal pinnal.

Materjaliõpetus. Loodusnähtuste interpreteerimine. Loodus- ja tehisvormide võrdlev analüüs. Orgaaniliste materjalide faktuuri edasiandmine. Loodusvormide detailiseeritud kujutamine (taimed ja nende osad, kivid jms.). Faktuurkontrastid.

Inimese kujutamise alused. Inimene kui graafilise kujutamise keskne objekt. Lihtsamate anatoomiliste vormide kujutamine. Inimfiguuri põhiproportsioonid ja mahtude jaotumine. Näotüüp ja näoosade põhiproportsioonid. Karaktersete tunnuste rõhutamine. Karikeerimine.

II õppeaasta

Õppesisu

Joonistuse ülesehituse keerukamad vormid. Esemete keeruline ruumiline organisatsioon. Üldvormi ja detaili suhe. Kompositsiooni sisemine dünaamika, rütm ja harmoonia. Esemid ümbritseva ruumi kujutamine. Mitmekordne kattumine. Läbipaistvus. Siluettjoonistus. Looduslike ja tehisvormide spetsiifika.

Joonte funktsioonide rakendamine. Joon kui kontuur. Kontuurjoonistuse liigid. Joon vormi rõhutajana. Joon figuuri ja fooni eraldajana. Joon kui liikumine ja aktsent. Abijooned ja nende kasutamise võimalused. Suurte pindade katmine.

Pinnakäsitus ja tonaalsus. Toonivahekordade analüüsimine. Üldine tonaalsus. Hele-tumeduse gradatsioon. Pooltoonid. Kontrast. Figuuri ja fooni vahekord. Tausta funktsioonid. Tume objekt heledal taustal ja hele objekt tumedal taustal. Graafiline ja maaliline pinnakäsitus. Faktuuride mitmekesisus ja nende teadlik kasutamine.

Perspektiiviõpetuse alused. Tuum- ja koondpunkt. Vaatenurga suurus. Eri keerukusega esemete ja seadeldiste perspektiivne kujutamine (tool, laud jms.).

Valgus ja vari. Ruumi ja vormi edasiandmine valguse ja varju abil. Vormi rõhutamine valguse abil. Suunatud ja hajutatud valgus. Varjuõpetus. Oma- ja langeva varju omadused. Varjud eri kujuga esemetel. Läige ja refleks.

Materjali kujutamine. Drapeering kui kujutamisobjekt. Voldistiku konstrueerimine. Jäigad ja plastilised materjalid.

Inimfiguuri kujutamine. Inimene kui spetsiifiline kujutamisobjekt. Inimkeha üldvormid ja mahud. Keha sümmeetria. Figuuri ruumiline paiknemine. Figuuri kadreerimine. Telg- ja abijoonte kasutamine figuuri ülesehituses. Staatiliste pooside spetsiifika. Raskuspunkt ja toetuspind. Kontrapost. Seisev ja istuv figuur. Figuuri karakterseid tunnused.

Pea ehitus ja portree. Pea skemaatiline kujutamine (tahuline pea, sõrestikmudel jt.). Portreejoonistuse arengu põhietapid. Eest- ja külgsuuna. Portree kadreerimine. Pea konstrueerimine. Pea ühendamine õlavöötmega. Plastiliste punktide kasutamine. Pea detailid (kõrv, nina, suu).

Spontaanne ja vabajoonejoonistus. Mälu järgi joonistamine. Reaalsed ja ebareaalsed kujutamisobjektid. Fantaasiajoonistused. Ebareaalsed ruumisuhed. Kujutlusvõime arendamine. Grotesksedkujutised.

VANEMA ASTME AINEKAVA

III õppeaasta

Õppesisu

Kujutava geomeetria alused. Siseruumi (interjööri) perspektiivne kujutamine. Perspektiivireeglite kokkuleppeline olemus. Välisruumi perspektiivne kujutamine. Sügavustunnused väliskeskkonnas. Õhuperspektiiv. Maastiku kujutamine. Avatud ja suletud maastik. Arhitektuursete vormide edasiandmine.

Inimese anatoomilis-morfoloogilise ehituse tundmaõppimine. Kehaehituse tüpoloogia. Figuuri ealised ja soolised iseärasused. Mehe ja naise kehaehituse erinevused. Eri vanuses laste kehaproportsioonid. Figuuri aktiivsete e. plastiliste punktide kasutamine.

Portree ja figuur. Kolju ehituse tundmaõppimine. Pea orientatsioon ja -liigutused. Pea kalde ja pöörde määramine. Dünaamiline portree. Ekspressiivsus. Näoväljenduste

edasiandmine. Kaksikportree. Dünaamiline poolfiguur. Figuuri kujutamine lihtsas rakursis. Eenduvate ja taanduvate kehaosade kujutamine. Seoste loomine kehaosade vahel ja figuuri kui tervikuga.

Jäsemete kujutamine. Käe ja randmeliigese konstrueerimine. Küünarvarre ehitus. Jala ja hüppeliigese kujutamine.

Materjalide omadused. Materjaliomaduste võrdlev analüüs (tekstiil, paber, klaas, metall, puit, keraamika, plastmass jms.). Keeruka pinnafaktuuriga objektid. Võtted faktuuri ja tekstuuri edasiandmiseks. Materjali seos eseme funktsiooniga.

Loomade kujutamine. Loomade liikumisaparaadi mitmekesisus. Vormide plastika liikumisel. Liikumistsükli analüüs. Liikumisillusiooni loomine.

Visandamine. Vormi tähenduse kiire haaramine. Toonvisandite spetsiifika.

Kujutamine ja tõlgendamine. Isiklik suhe kujutatavasse. Motiivi valikuline kujutamine. Kunstilise korrastamise võtete mitmekesisus. Hüperrealistlik kujutamine. Tutvumine lihtsamate nägemisillusioonidega.

IV õppeaasta

Õppesisu

Figuraalse kompositsiooni alused. Seisev, istuv ja lamav figuur. Figuur rakursis. Poosi staatika ja dünaamika. Raskuspunkt ja raskuspunkti vertikaal. Staatilise tasakaalu säilimise tingimused. Figuur ja riietus (argirõivastus, originaalkostüüm jne.). Akt (poolakt). Mitmefiguuriline kompositsioon ja selle mahulis-ruumiline struktuur. Figuuride ruumiline paiknemine.

Plastilise anatoomia alused. Plastilised punktid figuuril. Skeleti peamiste mahuliste vormide ja reljeefselt avalduvate skeletiosade analüüs. Tugi-liikumisaparaat. Skelett ja selle tähtsus organismis. Keha sisemise ehituse ja välise vormi vastavus. Antagonistlike lihasegruppide kujutamise üldised seaduspärasused. Õlavöötme ja rindkere kujutamine (poolakt).

Komplitseeritud portreelised lahendused. Kaksikportree. Pilgu suund.

Komplitseeritud perspektiivne kujutamine. Juhusliku nurga all asuvate esemete kujutamine. Trepikoja perspektiiv. Varjude ja peegelduste perspektiivne konstrueerimine (bassein jms.).

Stiliseerimine. Peamised stiliseerimisvõtted. Keerukate kujutamiseobjektide vormi lihtsustamine ja tüüpilise rõhutamine. Ühtse võttestiku säilitamine. Harmoonia. Piiratud toneerimine.

Kujutava tegevuse kui protsessi teadvustamine. Joonistamise teadlik juhtimine. Joonistamisprotsessi etapid. Eesmärkide püstitamine. Vahendite valik. Materjali kogumine ja kavandamine. Süžee ja teema eristamine. Läbitöötamine ja viimistlemine. Ebaõnnestunud lahenduste hülgamine.

V õppeaasta

Õppesisu

Figuur ja ruum. Figuraalse kompositsiooni kavandamine. Modell kui abivahend teose loomisel. Inimfiguuri seos siseruumiga. Inimene ja esemed. Inimene ja keskkond.

Portree kui väljendusvahendite süntees. Portreeliste lahenduste mitmekesisus. Portree rakursis. Keerukamad karakterportreed.

Miimika ja väljendusliigutused. Psüühiliste seisundite avaldumine. Individualiseerimine ja tüpiseerimine. Deformatsioonid väljendusrikkuse tõstmiseks.

Figuuri staatika ja dünaamika. Dünaamiliste pooside liikumiskaasid. Inimkeha seaduspärasused puhkeasendis ja liikumises. Rotatsiooniprobleemid figuuril. Kehapöörde, peapöörde ja jäsemete pöörded.

Proportsiooniõpetus. Proportsiooniõpetus Vana-Egiptuses ja antiigis. Muistsete ruut ja sellest lähtuvad proportsionaalsed suhted. Proportsiooniõpetuse areng renessansi ajal (Leonardo da Vinci, Dürer). Põhimõisted (kaanon, moodul). Geomeetrilised proportsioonikäsitlused.

Komplitseeritud viimistlemisprotsess. Viimistlusvõtete mitmekesisus.

VORMIÕPETUS - SKULPTUUR

ÕPETUSE EESMÄRGID

Vormiõpetuse eesmärgiks on tutvumine kolmemõõtmeliste kunstiliste objektide ja nende loomise seaduspärasustega. Antakse ülevaade vormimaailma mitmekesisusest ja selle ruumilise organiseerimise printsiipidest. Vaadeldakse skulptuuri ajaloolise arengu põhiastmeid ja jälgitakse kaasaegse vormiõpetuse suundumusi. Õpitakse tundma ja valdama plastilis-mahulise modelleerimise ja konstrueerimise võtteid ja vahendeid. Arendatakse vaatlus-, kujutamise- ja eneseväljendamisoskust.

NOOREMA ASTME AINEKAVA

I õppeaasta

Õppesisu

Sissejuhatus vormimaailma. Maailma vormiline mitmekesisus. Skulptuuri olemus ja spetsiifika. Kolmemõõtmelise kujutamiseviisi võrdlemine kahemõõtmelisega. Ruumiliste objektide vaatlemine ja kompimine. Meelte andmete võrdlemine. Mitme vaatepunkti kasutamine ja koordineerimine. Ruumilis-mahulise organisatsiooni põhiprintsiibid. Ruumilisus ja plastilisus.

Põhiliste modelleerimisvahendite, -materjalide ja -võtetega tutvumine. Klassikalise modelleerimistehnika alused. Voolimine savis. Voolimispulkade (stekade) ja improviseeritud abivahendite kasutamine. Liikumise olulisus modelleerimisel. Distsantsi teadlik muutmine. Pöörleva aluse kasutamine. Mõõtmise ja võrdlemine. Silma ja käe töö koordineerimine. Elementaarteadmised skulptuuri materjalidest.

Skulptuuri funktsionaalne mitmekesisus. Skulptuuri liigid (vaba- ja pisiplastika, dekoratiiv- ja monumentaalskulptuur, installatsioonid jt.). Skulptuuri dekoratiivsed funktsioonid.

Vormiõpetuse põhimõisted. Mass ja maht. Suur ja väike vorm. Kerge ja raske vorm. Vormikontrastid. Telgede markeerimine. Horisontaalsus, vertikaalsus ja diagonaalsus. Vaated ja siluett. Toetuspunktid. Plastilised punktid ja nende seos tervikuga. Esi- ja tagaplaan. Ülaosa ja alaosa. Skulptuurne tervik ja selle liigendamine. Vormielementide ühendamise võtted.

Figuraalne kompositsioon. Figuraalse kompositsiooni temaatiline mitmekesisus. Ühe- ja mitmefiguuriline kompositsioon. Figuraalsete gruppide paigutamine. Inimfiguuri kasutamise võimalused. Tegevuste kujutamine. Figuuri ja esemete seostamine ja vormiline ühtsus. Loomafiguuride plastiline variatiivsus.

Ümarplastika ja reljeef. Kõrg-, pool- ja madalreljeef. Reljeefi spetsiifika. Ruumiillusiooni loomine reljeefis. Vormi eesmärgipärane ja süsteemne deformeerimine. Sügavustunnuste kasutamine. Valguse osa reljeefse kujutise tekkimisel. Valgus ja vari skulptuuris.

Vormi väljendusrikkus. Vormi idee väljendajana. Sisu ja vormi vastavus. Vormi väljendusrikkuse tõstmise lihtsamad vahendid. Pinnakäsitus meeleolu edasiandjana. Isikupärane kujutamine ja ekspressiivsus. Keskkonnanähtuste (ilmastik jne.), atmosfääri ja psüühiliste seisundite (meeleolu jms.) kujutamine.

II õppeaasta

Õppesisu

Vormiõpetuse põhimõisted. Vormide tüpoloogia. Avatud ja suletud vorm. Kumer ja nõgus vorm. Vormihari ja vormipõhi. Skulptuuri omaruum. Osa ja tervik. Tsentri ja perifeeria. Monoliitsus ja fragmentaarsus. Vormielementide ühendamine (lõikumine, neeldumine jms.). Ruumi ekstensiivne ja intensiivne kasutamine. Orgaanilised ja geomeetrilised vormid. Kehad. Staatile ja dünaamiline kompositsioon.

Mass ja maht. Masside konstruktiivsed omadused. Masside reaalne ja visuaalne raskus. Mahtude suhe ja tasakaal. Proportsioneerimine ja mastaap. Kombinatorika alused. Arhitektooniline (tektooniline) komponeerimine. Tasakaalu tingimused. Sümmeetriline ja ebasümmeetriline tasakaal.

Vorm ja ruum. Figuuri ja fooni seaduspärasused. Kontuuri kasutamine. Ruumiline jada. Vormide omadused. Vormiloogika. Vormi visuaalsete tunnuste muutmine. Vormide seostamine ja vastandamine. Skulptuursete objektide paiknemisest tingitud visuaalsed pinged ja nende korrastamine. Vormikontrast.

Looduslike ja tehismaterjalide mitmekesisus. Looduslike ja tehismaterjalide analüüs. Looduslikud ja sünteetilised materjalid. Materjalide funktsionaalne mitmekesisus, sobivus ja otstarbekus. Materjali omaduste kasutamine vormiloomes. Materjali ja vormi vastavus. Materjalide säilivus. Looduslikud materjalid (savi, kivi, vesi, liiv, kips, puit, vill jm.) ja nende kasutamise võimalused. Töödeldud materjalid (klaas, paber, lina, puuvill jms.). Sünteetilised ja tehnilised materjalid (plastmassid, penoplast, kile, ruberoid, makrofleks jt.).

Keerukamad modelleerimisvahendid ja -võtted. Tugialuse (karkassi) kasutamine. Aluste tüübid. Loodimine. Pinnatöötlus, faktuuri ja tekstuuri kasutamine. Töövahendi jälje väärtustamine.

Karakteriseerimine ja fantaseerimine. Keskkonnaobjektide karakteristlikud tunnused. Floora ja fauna iseloomulike tunnuste eristamine ja analüüs. Karakter ja liikumine. Realistlikud ja fantastilised vormid ning nende ühendamine. Fantaasiakompositsiooni liigid.

VANEMA ASTME AINEKAVA

III õppeaasta

Õppesisu

Skulptuur ja keskkond. Skulptuuri seosed ümbritseva keskkonnaga. Miljöõõtegurite mõju. Skulptuur interjööris ja eksterjööris. Skulptuuri ruumiline paiknemine. Taustruum. Skulptuuri eksponeerimise põhimõtted. Plastika seosed arhitektuuri ja disainiga.

Vorm ja valgus. Valguse kulgu vormil. Valgus kui vormilõige. Valguse nägemine ja fikseerimine. Valguse muutumine (suunamine, hajutamine). Valguse liigid (pehme, mahe, terav, ere). Valgus keemiliste ja füüsiliste muutuste põhjustajana. Materjalide valgustundlikkus. Valgus ja ese. Valgus kui märk. Valgust peegeldavad ja neelavad pinnad. Lähikäik. Vormi rõhutamise valguse abil. Aktsenteerimine. Teoste eksponeerimine ja valgustingimused.

Vorm ja materjal. Materjali võimaluste avanemine. Materjal ja struktuur. Materjali struktuursed omadused ja nende kasutamise võimalused. Domineerivate omaduste kasutamine teoste loomisel. Kunstiline idee ja struktuuri omapära. Materjalide füüsilised omadused (kõva ja pehme, veniv ja jäik, sile ja karvane, tihe ja poorne). Materjali muutmise võimalused (mõjutamine temperatuuriga, mehhaaniline töötlemine jms.). Füüsiline (peenestamine, poleerimine jms.) ja keemiline (söövitamine, patineerimine) töötlemine. Materjal ja kontseptsioon. Materjalide omadused tähenduse kandjana. Semantilised tunnused. Materjal kui märk.

Keerukamad vormiloomevõtted. Plastika ja raidkunst. Konstrueerimine ja modelleerimine. Moodulile rajatud kompositsiooni printsiibid. Looduslike ja tehismaterjalide seostamine. Valmisesemete kasutamine. Täis- ja poolproduktid. Valiku ja kasutamise põhimõtted. Valmisdetail aktsendina. Assamblaaž ja ready-made. Valmisesemete semantiline potentsiaal.

Kontekst ja selle muutmine. Täendusnihked eseme väljarebimisel harjumuslikust miljööst.

Rütm ja dünaamika. Elementide ühendamise võtted. Korduste kasutamine. Elementide ja intervallide varieerimise võtted ja printsiibid. Rütm ja seriaalsus. Rütmide tüübid.

Inimese portreeline kujutamine. Pea konstruktsioon. Aktiivsed skeletipunktid. Pea sidumine õlavöötmega. Õlavöötme ehitus. Kaela üldvorm. Näoosade analüüs (silm, kõrv, nina jms.). Näolihaste jaotumine. Juuste üldistatud kujutamine. Jäsemete ehitus ja plastika. Liigete ehitus, funktsioon ja seos välise vormiga. Liigutuste amplituud.

Isikupärane kujutamine ja ekspressiivsus. Individuaalne lähenemisviis ja käekiri. Kompositsiooni ilmekuse suurendamise võtted ja maksimaalse väljendusrikkuse saavutamine.

IV õppeaasta

Õppesisu

Ajamõõde skulptuuris. Eelprogrammeeritud objektid (kineetiline, heli- ja valgusskulptuur). Stabiilne ja mobiilneskulptuur. Protsessuaalne kunst (performance, happening jt.). Keskkonnakunst (land-art).

Inimene kui kunstilise kujutamise allikas. Inimese kujutamise viisid ja vahendid. Inimkeha peamised mahulised vormid. Skelett ja selle tähtsus organismis. Inimfiguuri plastilised (konstruktiivsed) punktid. Proportsiooniõpetuse põhijooned. Ealised ja soolised iseärasused. Kehaehituse tüübid. Figuraalne kompositsioon. Kineetika. Liikumise biodünaamiline analüüs.

Vorm ja värv. Värvus kui kultusobjektide osa. Värvus eseme funktsionaalse tähenduse kandjana. Värv ja materjal.

Illusionism ja optilised efektid skulptuuris. Op-kunsti kogemuse analüüs. Lihtsamate nägemisillusioonide kasutamine kunstiteostes. Ruumi ja vormi näiline ja tegelik deformeerimine. Virtuaalne reaalsus kunstilise keskkonnana.

Skulptuursete objektide semantilised tasandid. Skulptuuritehnika ja tähendus. Materjal ja aeg. Materjali sõnum konkreetses ajas. Materjali ajalooline sõnum. Stiil ja tähendus. Teoste stiililine ühtsus ja sobivus. Eklektilisus. Kitši erinevad vormid. Kunstivoolude ja stiilide avaldumine skulptuuris.

V õppeaasta

Õppesisu

Loomeprotsessi teadlik juhtimine. Loomingulise probleemi iseseisev püstitamine. Huvide ja kalduvuste arvestamine tegevuse planeerimisel. Materjali kogumine ja kavandamine. Avatus ümbritsevale maailmale. Ikonograafilise materjali (fotod,

reproduktsoonid jms.) kasutamine. Valikuvõimaluste paljususe loomine. Individaalse ja sotsiaalse ühendamine. Olulise ja ebaolulise eristamine. Lahendusvariantide analüüsimine. Ettepanekute ja soovitude kriitiline analüüs. Dialoog juhendajaga. Keskendumisvõime ja koormustaluvuse arendamine.

Kunstilise kujundi loomine. Kunstilise kujundi kontsentreeritus ja intensiivsus. Tegelikkuse interpreteerimine. Teema ja süžee sidumine. Abstraheerimine, detailiseerimine ja nüansseerimine. Viimistlemise võttestik.

Alternatiivsed eneseväljendamise võimalused. Teose verbaalne analüüs. Argumentatsioon ja kriitiline mõtlemine kunstilise probleemi käsitlemisel.

KOMPOSITSIOON

ÕPETUSE EESMÄRGID

Kompositsioon on üks põhilistest distsipliinidest kunstikoolis, mis formeerib õpilase loomingulist maailmanägemust, arendab kujutavat mõtlemist ja individuaalset võimekust. See õppeaine omab tihedat sidet joonistamise, maalikunsti ja skulptuuriga, samuti töödega (tikand, puugravüür, linoollõige jt.). Et arendada lastes loomingulist fantaasiat, ei tule peamist rõhku asetada mitte niivõrd tegelikkuse täpsele jäljendamisele kui süžee kujutamise karaktersusele, ekspressiivsusele ja dekoratiivsusele.

Kujutamisõpetuses õpitakse pliiatsi-, hariliku sule, pintsli-, akvarelli-, guaši-, pastelli- ja teisi tehnikaid. Kujutamisõpetusega seostub ka värvusõpetus, et selgitada vastastikuseid mõjusid, kontrastide ja koloriidi tekkimise probleeme, värvuste psüühilisi mõjusid.

Üldkompositsiooni alla kuulub ka dekoratiivne kompositsioon, mis hõlmab dekoratiivse kujunduse nähtusi, õpetab tundma rahvuslikku ornamentikat ja looma uusi ornamente kasutades pinna jaotamisel tasakaalu.

NOOREMA ASTME AINEKAVA

I õppeaasta

Õpilasülesanded temaatilise kompositsiooni alal Jooned ja pinnad. Joonte ja pindade liigid. Kompositsioon geomeetriliste ja orgaaniliste (korrapäraste ja ebakorrapäraste)

pindadega. Pindadevahelised proportsioonid. Pindade suhe tervikusse. Figuur ja foon. Siluett. Dominantsed ja mittedominantsed (aktiivsed ja passiivsed) pinnad. Pinnafaktuur ja -tekstuur. Dekoratiivsed pinnad.

Teema ja süžee. Teema ja süžee sidumine. Kompositsiooni elementide vastavus süžeele. Temaatiline mitmekesisus. Motiivivalik. Valgus ja värv. Valguse omadused ja tähtsus. Valgus looduses ja tehiskeskkonnas. Tegelik ja illusoorne valgus. Valgus ja vari.

Õpetada (ja harjutada):

- leidma süžeele vastavaid kompositsioonielemente ja kompositsiooni mõtet avavat situatsiooni;
- suurendama ekstensiivsemalt pildipinna kasutamiselt üha laiemale intensiivsemale pildipinna kasutamisele;
- selgeks mõisted: "kõrgel" ja "madalal" ning neid kujutamisel kasutama;
- kasutama pildi süžeelise mõtte esiletoomiseks karakterseid interjööridetaile;
- looma fantastilisi olukordi taim-, loomariigis, putukate elust;
- looma kompositsioone muinasjutulistest olukordadest inimeste ja loomade figuuridega ühises tegevuses, eristama ja kujutama ilmastikunähtustest tingitud olukordi (tuisk, vihm);
- rühmitama kompositsioonielemente mõtte ilmekama avamise huvides, perspektiivis kujutama ruumi ja inimrühmi;
- fantaseerima uusi tehisevorme ja kujutama neid mitmes plaanis koos loodusega (fantastilised loomad ja maastikud teistel planeetidel);
- kujutama veekogude läbipaistvust ja peegeldust;
- illustreerima muinasjutte;
- värvuste abil andma edasi meeleolusid.

Tehnikatest õpitakse sügavamalt guaššimaali ja akvarelli. Tutvustatakse vahakriipe- ja sulejoonistusi. Teostatakse töid linoollõikes, võimaluse korral ka sügavtrükis.

II õppeaasta

Õppesisu

Õppeained kompositsiooni alal

Üldkompositsiooni alused. Kompositsiooni mõiste. Tasapinnaline ja ruumiline (2- ja 3-mõõtmeline) organisatsioon. Kompositsioonilise ülesehituse alused. Tektoonika. Tegelikuse interpreteerimine. Kunstilise kujundi loomine.

Elementide ühendamine. Elementide ja intervallide varieerimise võtted ja printsiibid. Tervik ja osa. Sümmeetrilised tehted. Kongruentsus ja peegelduskongruentsus. Võrkkompositsiooni alused. Seriaalsus. Ornament. Ornamentaalsus looduslikus ja tehiskeskkonnas. Rahvuslik ornamentika. Bordüürid. Detailiseerimine, nüansseerimine ja abstraheerimine. Stiliseerimine.

Rütm ja dünaamika. Geomeetriliste ridade kombineerimine. Vertikalism ja horisontalism. Kontrasti avaldumisvormid (vormi-, värvuse- ja faktuurikontrast). Kontrastsed paarid.

Ülesanded:

- valida antud teemale iseloomulikumat süžeed, leida ja rühmitada pildil kompositsioonelemente ekspressiivsuse huvides;
- kujutada tegevuses inimrühmi kaugel ja ligidal;
- kujutada figuraalset kompositsiooni koos keerulisemate tehismvormidega;
- kujutada ilmastikunähtusi (öine linn, õhtune küla);
- kujutada fantastilisi olendeid ja ebaloomulikke suurusvahekordi - hiiglase erinevus väikesest inimesest;
- inimeste karakteriseerimine, loomade liikumine ja anatoomia;
- kujutada psüühilisi seisundeid inimestel ja loomadel, väljendatud liikumise abil;
- karakteriseerida päeva- ja aastaegadest tingitud atmosfäärilisi olukordi (päikesepaiste, vihm, udu, tuisk, äike);
- illustreerida rahvaste muinasjutte;
- kaunistada pinda faktuurirütmidega;
- kujundada eksliibris. Tehnikatest: guašš, akvarell, linoollõige, vahakriibe, tušijoonis jm.;
- plokk-kiri.

VANEMA ASTME AINEKAVA

III õppeaasta

Õppesisu

Temaatiline kompositsioon. Siin töötatakse portree, figuuri, interjööri ja maastiku alal, seostatakse neid temaatilises kompositsioonis. Ideekavandite loomisel õpitakse läbi töötama kompositsiooni üldsuundi. Õpitakse tunnetama tonaalseid värvuste vahekordi ja neid oma loomingus kasutama. Õpitakse sügavamalt tunnetama värvuste emotsionaalseid mõjusid ja sellest lähtuvalt uusi värvuste kombinatsioone ja koloriiti.

Temaatilise kompositsiooni alused. Figuraalne kompositsioon. Inimfiguuri kasutamismõimalused. Figuraalsete gruppide paigutamine. Figuuri seostamine teiste kompositsiooniliste elementidega. Illusoorne ruum. Esi- ja tagaplaan.

Graafiline kommunikatsioon. Kirjakompositsiooni alused. Tarbegraafika võimalused. Illustratsioonide liigid. Seosed tekstiga. Näitusekujunduse põhimõtted.

Temaatilise kompositsiooni alal õpetada ja harjutada:

- figuraalset kompositsiooni majade, puude ja interjööriaga;
- leidma vahendeid idee ekspressiivseks väljendamiseks;
- loomade figuraalset kompositsiooni seostama interjööriaga või maastikuga;
- figuraalse kompositsiooniga seostatult kujutama merd, sadamat ja laevu;
- illustreerima muinasjutte loomadest;
- komponeerima pinda ühe figuuriga ruumis;
- looma kompositsiooni seostades figuure siseruumi perspektiiviga;
- kujutama liikuvate figuuride gruppe koos välisarhitektuuriga;
- kujutama õhtust või öist meeleolu figuraalses kompositsioonis;
- illustreerima rahvapäraseid muinasjutte;
- rakendama graafika tehnilisi võimalusi pildi emotsionaalsuse esiletõstmiseks.

IV õppeaasta

Õppesisu

Õpilasülesanded temaatilise kompositsiooni alal.

Jätkub figuuride, loomade, maastiku ja majade skitseerimine kompositsiooni materjali kogumiseks. Silma ja käe arendamise eesmärgil tehakse visandeid enne pikemaajalise töö juurde asumist. Kujutamise õpetuses selgitatakse õpilastele, et kujutamine on tegelikkuse interpreteerimine, milles isikupära võib avalduda üldistuse määras, karakteriseerimise viisis, vahendite valikus, isikupärases käekirjas ja tehnilises teostuses.

Temaatilises kompositsioonis pööratakse nüüd tähelepanu plastilis-ruumilisele kujutamisele, õhuperspektiivi värvuste nüansseerimisele ja valguse-varju ära kasutamisele kompositsiooni süžee esiletoomisel. Ideekavandite loomisel õpitakse läbi töötama kompositsiooni üldskeemi, kasutama ekspressiivsuse saavutamiseks mitmesuguseid vahendeid, nagu vaatepunkti kauguse ja kõrguse mõju, vertikaal-, horisontaal- ja diagonaalsuuna mõju, täisnurga ja teravnurga all ristuvate joonte mõju, rahuliku tasakaalu ja dünaamika, sümboolika ja värvuste mõju. Tuleb osata luua kompositsioone vabalt valitud teemal.

Tasakaal. Tasakaalu tingimused. Sümmeetriline ja ebasümmeetriline tasakaal. Staatilisus ja dünaamilisus. Horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne ja radikaalne tasakaal. Ülaosa - alaosa, vasak - parem.

Proportsioon ja mõõt. Proportsioneerimine ja mastaap. Proportsioonisüsteemide mitmekesisus. Moodul ja kaanon. Geomeetrilised progressioonid. Kuldlõige.

Värvus. Värvuste omadused ja värvusring. Akromaatilised ja kromaatilised värvused. Mono- ja polükroomia. Värv ja vorm. Värvitoon. Tonaalsus. Värviharmooniad. Värvuste segamine. Külmad ja soojad toonid. Primaar-, sekundaar- ja tertsiaarvärvused. Lokaalvärv. Täiendvärvused ja nende vastastikune mõju. Hele-tumedus ja küllastatus. Värvuste optilised efektid. Värvuste funktsioonid ja rakendusvõimalused. Värvus ja kultuuritraditsioon. Värvuste psühholoogiline mõju.

Kompositsiooni seos teiste kunstiliikidega (muusika, teater, video). Kineetilise kunsti aluste tundmaõppimine.

V õppeaasta

Õppesisu

Õpilasülesanded temaatika kompositsiooni alal.

Üldised õpilasülesanded:

Ekspressiivsete kompositsioonide loomine vaatluse järgi.
Kujutamine loodus- ja tehisevormide põhjal.

Loodus- ja tehisvormide vaheliste suhete ning seoste kujutamine, üldvormide liigendamine valguse ja varjude abil.

Ruumisügavuste kujutamine õhuperspektiivi abil.

Inimeste liikumise kujutamine ruumisügavusest vaataja poole.

Lakooniliste väljenduste andmine siluetiga.

Kompositsioon fantastilistest, kuid oma konstruktsioonilt teostatavatest hoonetest.

Reaalsusele tuginevate vormide ümberkujundamine, muutmine ja nende põhjal uute fantastiliste vormide loomine.

Inimese kujutamine. Reaalsusele tõelähedaste proportsioonide kujutamine.

Inimese karakteriseerimine.

Rütm kujutavas loomingus (temaatilises kompositsioonis).

Soovitatav kujutamistehnika: linoollõige, papitrükk, sulejoonis, koloreeritud tušijoonis, akvatrükitušš.

Karakteriseerimine ja fantaseerimine. Keskkonnaobjektide karakterised tunnused. Floora ja fauna iseloomulike tunnuste analüüs. Karakter ja liikumine. Karakteriseerimisvõtted. Reaalsed ja fantastilised vormid ning nende ühendamine. Fantaasia kompositsioon.

Isikupärane kujutamine ja ekspressiivsus. Individuaalne lähenemisviis ja käekiri. Ekstensiiivne ja intensiivne pildipinna kasutamine. Kompositsiooni ilmekuse suurendamise võtted ja maksimaalse väljendusrikkuse saavutamine. Keskkonna, atmosfääri ja psüühiliste seisundite kujutamine. Ilmastikunähtused.

MAAL

ÕPETUSE EESMÄRGID

Maaliõpetuse eesmärgiks on õpetada lastele oskust kujutada tegelikkust ja väljendada oma meeleolu värvide abil. Ainekavas on püütud haarata võimalikult palju maaliõpetuse probleeme ja käsitada neid 12-17-aastaste laste tasemel.

. NOOREMA ASTME AINEKAVA

I õppeaasta

Õppesisu

I õ/a. maalitunnid algavad värvisegamis- ja pinnakatmisharjutustega, kust minnakse edasi lihtsavormilistest esemetest natüürmortide maalimisele.

Esimestes natüürmortides on tähelepanu värvierinevustel.

Järgnevalt maalitakse seadeldist monokroomselt, kus pööratakse tähelepanu põhiliselt esemete vormile ja seadeldise hele-tumedusrütmile.

Edaspidi natüürmordid vahelduvad jõukohaste temaatiliste kompositsioonidega, mis on küll rasked, kuid pakuvad vaheldust ja fantaseerimisvõimalusi.

Seadeldistes muutub esemestik järk-järgult keerukamaks, kasutatakse erinevast materjalist draperiisid jne.

I õ/a. lõpuks on õpilane õppinud tundma maalimisel kasutatavaid värve (akvarell, guašš, pastell jne.), tunneb nende erinevusi ja kasutamisevõimalusi. Ta on õppinud tundma paberiliike, oskab neid valida erinevateks ülesanneteks. Oskab valida erinevate värvide tarbeks vastavaid pintsleid ja eeltööks pliiatseid (numbrite järgi). Oskab oma vanuse kohaselt maalida natüürmorte, temaatilisi kompositsioone, looduspilte (pärast praktikat looduses). Ta on püüdnud lahendada nii mõningaid abstraktseid kui ka sümbolistlikke teemasid.

II õppeaasta

Õppesisu

Jätkatakse naturist maalimist natüürmortide järgi. Tuleb sisse portreemaal (modelli järgi). Tehakse mõningaid figuurmaali katsetusi (modelli järgi). Tehakse dekoratiivpinnalisi ja ka ruumilisi ülesandeid.

Vahelduseks jälle pinnalis-dekoratiivsed käsitused - täppiv puäntillistik, laia pintsliga üldistav laseeriv jne.

Ka kollaaž.

Ülesandeid varieerides maalitakse vahepeal temaatilisi kompositsioone ja geomeetrilis-abstraktseid pilte. Võimalusel sobib ka mõne abstraktse ekspressionistliku töö tegemine, võttes aluseks mõne trendi või meeleolu. Teisel poolaastal jõutakse esimese portree maalimiseni. Selleks puhuks oleks soovitatav vanem modell, keda maalitakse algul monokroomselt (guaššidega), hiljem värvis. Võib teha veel autoportreed, portreevisandeid jm.

Teise õppeaasta lõpuks peaks õpilane oskama maalida natüürmorte ja portreed omal vanuseastmel, tundma värvitoone nende nimetuste järgi, oskama iseseisvalt teha akvarelli ettevalmistustöid (paberite pingutamine kleepimise teel), teadma primaar-, sekundaar- ja tertsiaarvärve, sooje ja külmi toone, kontrastvärve jne.

Õpilane on tutvunud akvarellitehnikatega - kihtide viisi katmine, märjalt märga jne.

II õ/a. maalimine toimub põhiliselt guašš- ja akvarellvärvidega, tutvutakse ka segatehnikatega ja võimaluse korral pastellmaaliga.

VANEMA ASTME AINEKAVA

III õppeaasta

Õppesisu

III õ/a. õpilased kordavad ja kasutavad oma töödes kõikevaremõpitut.

Natüürmordid on koostatud võimalikult keerulistest esemetest, mõnel juhul kasutatakse värvilist valgust.

Õpetaja võib usaldada seadeldiste koostamise õpilaste hooleks, andes eelnevalt ülesande või probleemi suunitluse, näiteks soojades värvides natüürmort, metall- ja klaasesemetega jne.

Põhiülesanne on portree ja figuurmaal (modelli järgi).

Natuuri järgi maalimisel pöörata senisest enam tähelepanu stilisatsiooni võimalustele, koloriidi ja hele-tumeduse käsitlemisele.

Õpilased on III õ/a. lõpuks õppinud edasi andma erinevaid materjale: klaas, keraamika, eri materjalidest draperiisid jne.

Portree osas peaks suutma modelleerida värvi ja hele-tumeduse abil näo vormi.

Poolfiguuri- ja figuuriülesanded jätkuvad IV õppeaastal.

Süvendatult on lahendatud sümbolistlikke, abstraktseid, dekoratiivseid jne. ülesandeid. Maalitakse mõningaid ilmastikunähtusi, näiteks vihm, udu, torm jm.

Tutvutakse tempera ja akrüülvärvidega. Lisaks võib kasutada ka segatehnikaid ja -materjale.

Üks ülesanne võiks olla koopia tegemine originaalmaalist.

IV õppeaasta

Õppesisu

Aasta algul maalitakse mõni portree ja keerulisem natüürmort. Edasi peaks keskenduma kursuse põhiülesandele -figuuri maalimisele (modelli järgi), algul osutades tähelepanu portree, käte ja figuuri maalimisele, seejärel keerulisema ülesande puhul eririietuse ja draperiidest fooni ja figuuri koosmõjule. Nende tööde vahepeal maalitakse abstraktseid või figuraalseid sümbolistlikke jm. fantaasiat virgutavaid maale.

Sobiv on teha ka mõni figuur ruumis, kus figuuri ümbrusel ja ruumil oleks suurem osakaal.

Ka kuuluvad IV õ/a. kavva maalivisandid, interjöörid, autoportreed, portreed kaasõpilastest jm., mida võib ka siduda figuraalseks ülesandeks, näiteks "Tund kunstikoolis" jne.

IV õ/a. lõpuks on õpilased täiendanud oma oskusi figuraalmaalis, oskavad ise endale ülesandeid püstitada, tõstatada maalialaseid probleeme ja huvituda nende lahendamisest, pöörata tähelepanu pildi väljendusrikkusele, koloriidile, pildi terviklikkusele jne.

Maalimine toimub põhiliselt guaššvärvidega, võib tutvuda ka õlivärvidega.

IV õ/a. lõpetajad peaksid olema leidnud endale sobiva tehnika ja maalimisviisi ning olema suutelised neid rakendama diplomitöös.

Ehkki oleks vara nõuda, et kunstikooli põhikursuse lõpetanud 15-17-aastane noor oleks väljakujunenud kunstnik, võiks ta olla mõtlev ja teatavaid praktilisi kogemusi omav kunstis orienteeruv inimene.

V õppeaasta

Õppesisu

V õ/a. on mõeldud täienduseks ja ettevalmistuseks kõrgkooli astumisel.

Maalitakse valdavalt modelli - õpitakse aktimaali, figuuri, portreed, natüürmorti.

Kuna V õppeaastal on nii oma kooli lõpetanuid kui ka väljastpoolt tulnuid, tehakse algul üks natüürmort kõigi oskuste ja võimetega tutvumiseks.

Järgmine töö võiks olla vastavalt enamuse oskustele kas portree, poolfiguur või täisfiguur, mida maalitakse süvenenult ca 3 korda.

Edasi võiks järgneda aktivisandid või pikemaajaline töö aktist.

Vahelduseks võiks maalida interjööri, figuraalset sümbolistlikku kompositsiooni või muud. Siis jälle akt, algul lihtsam, siis keerulisemas poosis ja rakursis.

Vaheldumisi teemasid ja ülesandeid vahetades ja erinevatele käsitustele tähelepanu pöörates saavutatakse aasta lõpuks teatud oskused ja maaliline vabadus aktimaalides.

KUNSTIAJALUGU

ÕPETUSE EESMÄRGID

Kunstiajaloo aine on kõikide kunstikoolis õpitavate ainete vaheliseks siduvaks aineks, kus:

- süvendatakse teadmisi kunstiliikide ja ajaloo kohta;
- õpitakse määratlema visuaalse kunstikultuuri arenguloo perioode, vaatama ja hindama kunstiteoseid;
- õpitakse analüüsima erinevaid tehnikaid rahvaste kunstiväärtuste kaudu;
- suunatakse huvi tundma kunstikultuuri väärtuste säilitamise, kaitsmise ja edasiarendamise vastu.

NOOREMA ASTME AINEKAVA

I õppeaasta

Õppesisu

TEEMAD

1. Kunsti mõisteid.

2. Kunsti tekkimine. Ürgaja kunst. Eesti Koopamaalid. esiaja kunst. Kalmed, kangrud. Megaliitilised Luunikerdus, keraamika, metallehistöö. monumendid. Willendorfi Veenus.

3. Vana-Egiptuse kunst. Ühiskond, ajaloo Püramiid. Sfinks. põhietapid, mütoloogia ja vaimne Vaarao portree. kultuur. Tööjaotuse areng. Kunsti teke. Tempel. Hieroglüüfid. Arhitektuur. Skulptuur. Pinnakunst. Reljeefid. Tarbekunst. Ehnatoni-aegne kunst. Tarbekunst.

4. Mesopotaamia kunst. Ajaloo põhietapid. Valitseja loss. Sumeri kultuuri tähtsus. Babüloni ehitused. Kiilkiri. Reljeefid.

5. Antiik-Kreeka kunst. Ühiskond. Kreetalossid. Mütoloogia. Vaimne kultuur. Egeuse Keraamika. Seinamaal. kultuur. Arhailine kreeka kunst. Skulptuur. Akropolis. Klassikaline kreeka kunst. Arhitektuur. Polykleitos, Pheidias, Skulptuur. V saj. e.m.a.; IV saj. Skopas jt. Keraamika e.m.a. Vaasimaal. Teater. Hellenistlik areng. kunst. Skulptuur. Arhitektuur. Teatriehitused. Ehitused.

6. Antiikne Rooma. Arhitektuur. Monumendid. Skulptuur. Sisekujundus. Reljeefid. Portreed. Pompeji.

7. Varakristlik kunst. Kristliku Katakombid.

ideoloogia põhijooned, selle mõju Basiilikad.
kunstile (keha ja naudingu Mosaiigid.
põlustamine).

8. Bütsantsi kunst. Ida-Rooma põhijooned. Kirikud
Vaimne kultuur. Arhitektuur. Konstantinoopolis ja
Maalikunst. Ravennas. Mosaiik.
Seinamaal. Ikoonid.

9. Vana-Vene kunst (9.-12., 13.-16., 17. Kirikud. Kiiev,
saj.) Novgorod jt. Kreml.
Ivangorod. Ikoonid.

10. Keskaeg Lääne- ja Kesk-Euroopas. Raamatukunst.
Periodiseering, etapid. Kunstielu Arhitektuur. Kirikud.
iseloom. Usu mõju, tsunftid. Kunsti ja Kindlused. Reljeefid.
käsitöö ühtsus. Merovingide ja
karolingide kunst.

11. Romaani stiil. Gootika. Gootika Kirikud, elamud,
Eestis. linnused, linnamüürid.
Tarbekunst. Skulptuur.
Maalikunst.

12. India kunst. Mütoloogia. Višnu ja Arhitektuur.
šiva. Janci stuupa. Templid, Maalikunst.
reljeefid. Delhi kindlus. Tadj-Mahal Skulptuur.
Agras.

II õppeaasta

Õppesisu

1. Renessanss Itaalias. Varakodanlik "Taavet", Donatello.
linnakultuur. Kaubandus, rahandus, Verrocchio.
manufaktuurid. Feodaalsuhete Michelangelo.
asendumine kodanlikega. Maailmapilt
ühemõõtmeliseks, üksikisik
väärtuseks. Uus moraal.
Macchiavelli. Humanismi uus tasand.
Rahvakeele väärtustamine. Dante.
Meelelisuse rehabiliteerimine.
Boccaccio. Kolmemõõtmelise maailma
kujutamine maalikunstis, selle
samm-sammuline edendamine ja side
varakodanliku maailmapildiga. L. B.
Alberti perspektiiviõpetus. Side
antiikkultuuriga.

Arhitektuuris - ehitus-monument. Firenze toomkirik
Kuppel. (Brunelleschi).
Peetri toomkirik
(Bramante,
Michelangelo).

Antiikmütoloogia levik, selle Botticelli.
tähtsus humanismi jaotamises.
Ilu kultus, estetismi tärkamine.

2. Kõrgrenessanss - humanismi triumf ja Leonardo, Raffael,
kriis. Michelangelo.

3. Renessanss Prantsusmaal Louvre'i uusehitus.
Lossid (Blois,
Chambord). Goyon.

4. Renessanss Saksamaal. Maalikunst. Dürer, Holbein,
Graafika. Cranach.

15.-16. saj. kunst Madalmaades van Eyck, Brueghel,
Bosch.

5. Renessanss Põhja-Euroopas Arhitektuur.

6. Renessanss Eestis Skulptuur.
Kirikuinventar.

7. 17. saj. kunst Itaalias. Barokk. Bernini, Borromini.
Kirikud. Meelelisuse ja
ülemeelelisuse segunemine.

Maalikunst. Bologna koolkond. Carraccid, Reni,
Akademismi tärkamine. Caravaggio.
Looduslähedane suund.

8. 17. saj. kunst Flandrias. Elurõõm, Rubens, Jordaens,
meelelisus. Brouwer van Dyck.

9. 17. saj. kunst Hollandis Väikesed
hollandlased. Hals,
Vermeer, Rembrandt.

10. 17. saj. kunst Prantsusmaal Versailles
(arhitektuur, park).
Poussin, Lorrain.

11. 17. saj. kunst Hispaanias

12. 17. saj. kunst Eestis Narva
arhitektuurimälestised.

Tallinna bastionid.

VANEMA ASTME ÕPPEKAVA

III õppeaasta

Õppesisu

1. 18. saj. kunst Prantsusmaal. Rokokoo Sisekujundus. Mööbel.
kui õukonna kunst. Rafineeritud Kostüümid. Ornament.
naudingulisus, elegants. Aadli ja Watteau, Boucher,
jõuka kodanluse elulaad. Clodion, Bouchardon.

2. Hispaania kunst 18.-19. saj.

3. 18. saj. kunst Saksamaal. Saksa Potsdam. Dresden
väikemonarhiate õukonnakunst. (Zwinger).
Luksusarhitektuur.

4. 18. saj. kunst Venemaal. Peterburi Sankt-Peterburgi
rajamine. Peetri-aegne barokk, hooneid.
kõrgbarokk ja rokokoo. Tsaaride
suveresidentsid.

5. 18. saj. kunst Eestis Kadrioru loss, park.
Põltsamaa. Mood.
Mööbel

6. Klassitsism Prantsusmaal. Tähe võidukaar.
Antiikeeskujud. Klassitsismi etapid Vendomi sammas.
(Louis XVI, direktorium, empire). David. Gros. Ingres.
Paraadehitused. Revolutsioonieetika
ja keisrikultus maalikunstis.

7. Klassitsism Venemaal. Peterburi Sankt-Peterburgi
18.-19. saj. Pavlovsk. Inglise park. arhitektuurimälestised.
Pavlovsk, loss-park.

8. Klassitsism Eestis TÜ peahoone, Tartu ja
Tallinna ehitised.
Mõisad.

9. Romantism. Romantism Prantsusmaal. Gericault, Delacroix.

Romantism Saksamaal. Sotsiaalsed ja Runge.
rahvuslikud põhjused. Natsareenlased. C. D.
Friedrich, Richter.

10. Realism. Maastikumaal. Saksa Spitzweg, Millet,
maalikunst. Rootsi ja Soome Courbet, Menzel, Zorn

realistid. jt.

Vene maalikunst. Peredvižnikud. Peredvižnikud
Surikov, Repin,
Levitan.

Balti-saksa realistlik maalikunst.
Historitsism.

11. Eesti rahvusliku kunsti sünd. Kõler, Weizenberg,
Akademism ja realism. Adamson.

12. Impressionism Manet, Monet, Renoir,
Sisley, Pissarro,
Degas.

13. Postimpressionism van Gogh, Gauguin,
Cezanne.

14. Juugend W. Morris.
Tarbekunst. Mööbel.
Arhitektuur.

15. Sümbolism Munch, Munthe.

16. Rahvusromantism Põhjamaades

IV õppeaasta

1.3.2. Õppesisu

1. Fovism Matisse, Derain,
Vlaminck.

2. Ekspressionism. Brücke. Blaue Kircher, Nolde, Marc,
Reiter Macke.

3. Kubism Picasso, Braque,
Gris, Leger.

4. Futurism, selle ideoloogia. Marinetti Severini, Boccioni.

5. Abstraktsionism Kandinsky, Delaunay,
Kupka.

6. Dadaism ARP. Duchamp,
Schwitters.

7. Sürrrealism. A. Breton Dali, Magritte, Miró.

8. Abstraktne ekspressionism USA-s Pollock (det. Kooning, Motherwell jt.), "Cobra".

9. Informalism Euroopas Mathieu, Dubeiffet.

10. Pop-kunst Rauschenberg, Warhol, Johns, Oldenburg.

11. Op-kunst. Kineetiline kunst Vasarely, Riley.

12. Minimalism

13. Land-art

14. Konseptualism

15. Body-art

16. Hüperrealism

17. Videokunst

18. 20. saj. skulptuur

19. 20. saj. arhitektuur

20. Eesti kunst 20. sajandil Laikmaa, Kr. Raud. Noor-Eesti. Rahvusromantism. Kunstiühing ja kunstikool "Pallas" (K. Mägi, A. Vabbe, N. Triik, E. Wiiralt, A. Vardi). Eesti Kunstnikkude Rühm (M. Laarman, H. Olvi, A. Akberg, E. Ole). Eesti kunst (1940-1950, 1960-1970). Kaasaegne eesti kunst (80-ndate lõpp ja 90-ndad, 21.saj.algusaastad).

21. Soome ja Skandinaavia kunst 20. saj.

KASUTATAV KIRJANDUS

1. Alpatov, M. Kunstiajalugu. Vana- ja keskaja kunst. Tln., 1973. 364 lk.
2. Alpatov, M. Kunstiajalugu. Renessansi ja uusaja kunst. Tln., 1982. 428 lk.
3. Eesti kunst 19. sajandi keskpaigast kuni 1940. aastani. 1. kd. II osa. Tln., 1977. 530 lk.
4. Kangilaski, O., Kangilaski, J. Kunsti kukeaabits. Tln., 1977. 352 lk.
5. Kangilaski, J. Visuaalne kunstikultuur X-XII klassile. Tln., 1989.
6. Vaga, V. Üldine kunstiajalugu. Tartu, 1937. 832 lk.
7. Viirand, T. Kunstiraamat noortele. Tln., 1982. 221 lk.
8. XX sajandi kunstiajalugu.
9. Juske, A., Kangilaski, J., Varblane, R. 20. sajandi kunst. Tln., 1994. 199 lk.
10. Gombrich, E., H. Kunsti lugu. Tln., 1997.
11. Kangilaski, J. Üldine kunstiajalugu. Tln., 1998.
12. Kunstileksikon. Tln., 2000